

8. Ткаля О. В. Адміністративно-правовий вплив на неправомірну поведінку: теоретичний аспект. Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані : монографія / за ред. О. В. Козаченка, Є. Л. Стрельцова; МОН України, НУ «ОЮА», Каф.крим. права та ін. крим.-прав. дисциплін Миколаїв. ін-т. права, ПРЦ НАПрНУ, ГО «Всеукр. Асоціація крим. права» . Миколаїв : Ліон, 2016. С. 425–450.

9. Офіційний веб-сайт Національної академії внутрішніх справ. URL: <https://arm.naiuau.kiev.ua/books/enforcement/info/lec5.html>

10. Пашутін В.В. Склад механізму правового регулювання: системний підхід. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*, 2016. № 2(56). С. 34–43.

11. Офіційний веб-сайт Національної академії внутрішніх справ. URL: <https://arm.naiuau.kiev.ua/books/enforcement/info/lec5.html>

12. Теорія та практика правозастосування у тестових завданнях : навч. посібник / за заг. ред. Л. Р. Наливайко. 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро : Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 252 с.

13. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник. К.: Юрінком Інтер, 1999. 736 с.

14. Теорія права і держави: навчальні матеріали. URL: https://pidru4niki.com/1527111543162/pravo/akti_ofitsiynogo_tlumachennya_norm_prava

УДК 342.92

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.4.17>

ГАПОН В.О.

СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

SUBJECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE SPHERE OF VOLUNTEER ACTIVITIES IN UKRAINE

У статті проаналізовано повноваження суб'єктів публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності в Україні. Визначено зміст таких понять як «волонтерство», «волонтер» та «публічне адміністрування», що виступають в якості основи проведеного дослідження. Встановлено, що суб'єкти публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності виконують покладені на них повноваження на чотирьох рівнях: вищому, середньому, місцевому та локальному. Необхідність публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності обґрунтовується тим, що на сучасному етапі, а саме в умовах повномасштабного вторгнення, надання допомоги Збройним Силам України, постраждалому цивільному населенню та внутрішньо переміщеним особам, виступає в якості життєво необхідної потреби у протистоянні збройній агресії росії.

Зазначено, що військові дії зумовили необхідність врегулювання зайняття волонтерською діяльністю у районі проведення антитерористичної операції, під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації та/або іншої країни проти України, бойових дій та збройних конфліктів. Додатково встановлено гарантії надання грошової допомоги волонтерам, які загинули чи отримали інвалідність у процесі провадження волонтерської діяльності

© ГАПОН В.О. – аспірант кафедри галузевого права та загально-правових дисциплін (Інститут права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «УКРАЇНА»)

на вищевказаних територіях, а також створення й функціонування відповідного Реєстру волонтерів, адміністрування якого провадиться Державною податковою службою України.

Розглянуто компетенцію центральних органів виконавчої влади та місцевих адміністрацій у сфері волонтерської діяльності. Звернуто увагу на повноваження та ролі органів державної влади у забезпеченні діяльності волонтерських та благодійних організацій, закріплених у відповідних нормативно-правових актах. Встановлено, що публічне адміністрування у сфері волонтерської діяльності наділені різним рівнем компетенції у зазначеній сфері, починаючи від формування державної політики як Кабінет Міністрів України, міністерства і відомості, та закінчуючи виконанням статутних завдань волонтерських організацій як місцеві державні організації.

Ключові слова: волонтерство, волонтер, волонтерська діяльність, публічне адміністрування, Реєстр волонтерів, суб'єкти публічного адміністрування, компетенція.

The article analyzes the powers of public administration subjects in the field of volunteering in Ukraine. The content of such concepts as «volunteering», «volunteer» and «public administration» is determined, which serve as the basis of the conducted research. It has been established that subjects of public administration in the field of volunteer activities fulfill the powers assigned to them at three levels: higher, middle and local. The need for public administration in the field of volunteer activity is justified by the fact that at the current stage, namely in the conditions of a full-scale invasion, the provision of assistance to the Armed Forces of Ukraine, the affected civilian population and internally displaced persons, acts as a vital necessity in resisting Russia's armed aggression.

It is noted that the military actions made it necessary to regulate volunteer activities in the area of the anti-terrorist operation, during the implementation of measures to ensure national security and defense, repulse and deter armed aggression of the Russian Federation in the Donetsk and Luhansk regions, implementation of measures necessary to ensure the defense of Ukraine, protection of the safety of the population and the interests of the state in connection with the military aggression of the Russian Federation and/or another country against Ukraine, hostilities and armed conflicts. In addition, guarantees of financial assistance to volunteers who died or became disabled in the course of volunteering in the above-mentioned territories were established, as well as the creation and functioning of the corresponding Register of Volunteers, which is administered by the State Tax Service of Ukraine.

The competence of central executive bodies and local administrations in the field of volunteering was considered. Attention is drawn to the powers and roles of state authorities in ensuring the activities of volunteer and charitable organizations, enshrined in the relevant regulatory and legal acts. It has been established that public administration in the field of volunteer activity is endowed with different levels of competence in the specified field, starting from the formation of state policy as the Cabinet of Ministers of Ukraine, ministries and information, and ending with the performance of statutory tasks of volunteer organizations as local state organizations.

Key words: volunteering, volunteer, public administration, Register of volunteers, ministries, competence.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день волонтерська діяльність виступає одним із найбільш важливих та актуальних явищ з різноманітних причин, до яких можливо віднести: можливість залучення до процесів покращення суспільного життя кожного члена суспільства; використання у соціальній сфері інноваційних та творчих ідей; можливість вирішення складних проблем окремих індивідів та суспільства у цілому; є механізмом донесення проблем до суб'єктів, які мають можливість їх вирішити. Для України на сучасному етапі волонтерство відіграє фактично роль життєво необхідної потреби у протидії збройній агресії росії, що полягає у допомозі постраждалому цивільному населенню, Збройним Силам України та внутрішньо перемішеним

особам. Волонтерство у нашій державі після повномасштабного вторгнення набуло статусу соціально-суспільного руху, що здатен прийняти на себе окремі повноваження державних та самоврядних інституцій, та є своєрідним проявом самовідданої активності громадян і способом самоорганізації суспільства.

Мета статті. Спираючись на доступні джерела, дослідити правовий статус суб'єктів публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності в Україні, та дати цьому правову оцінку за результатами дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання публічного адміністрування у різноманітних сферах суспільного життя та діяльності виступали об'єктом дослідження багатьох вітчизняних науковців, серед яких можливо виділити праці наступних учених: О.А. Андриєнко, І.А. Жукович, В.А. Загайний, І.Б. Коліушко, О.В. Курінний, О.В. Мацюк, Т.М. Мужанова, Л.М. Побоченко, А.М. Познякова, В.О. Стоян, В.П. Тимошук, Р.М. Федоряка, О.М. Яковенко та інших, у зв'язку із чим висловлювалися різні точки зору. Однак, незважаючи на значну кількість досліджень проблеми правового статусу суб'єктів публічного адміністрування волонтерської діяльності в Україні, залишаються недостатньо вивчені та потребують більш детального аналізу окремих аспекти цієї проблеми.

Виклад основного матеріалу. В Україні сформовано усталену позицію суспільної праці та піклування про ближнього та взаємодопомоги. Особи, які провадили діяльність у зазначеній сфері, було прийнято називати альтруїстами, громадськими діячами, добровольцями або доброчинцями. Проте, у сучасному світі такі люди стали називатися волонтерами.

Волонтерство є фундаментом громадянського суспільства, оскільки без участі волонтерів досить важко увявити громадські організації та інститут громадянського суспільства у цілому; є неможливим здійснення якісного суспільного контролю за діями бізнесу та влади. Існування волонтерського руху сприяє забезпеченню достатнього обсягу ресурсів для розбудови суспільства, приділення належного часу та сил людям, які потребують реальної допомоги, а також формування творчого потенціалу для вирішення соціальних проблем.

Авторський колектив посібника волонтера визначає волонтером (від лат. «voluntarius» – бажання, воля) особу, яка за власним бажанням надає іншим допомогу [1, с. 7].

На думку Вашковича В.В., волонтери наділені правом на провадження волонтерської діяльності у складі волонтерської організації чи самостійно; проходження відповідної підготовки (інструктажу) для здійснення волонтерської діяльності; підвищення власного кваліфікаційного рівня; провадження волонтерської діяльності у безпечних та гігієнічних умовах; у разі потреби отримувати спеціальний одяг, взуття, інвентар, проїзні квитки у міському транспорті загальногo користування; підтримання зв'язків із волонтерськими організаціями зарубіжних країн тощо [2, с. 40]. При цьому, в сучасних умовах воєнного стану неможливо забезпечити належну реалізацію прав волонтерів, у тому числі й на безпеку.

У контексті досліджуваного питання заслуговує на увагу розуміння сутності поняття «публічне адміністрування». Так, відповідно до позиції О.В. Кузьменко, публічне адміністрування є одним із напрямків діяльності публічної адміністрації у сфері задоволення загальних публічних інтересів населення. Варто зауважити, що поняття «публічний інтерес» протягом останнього періоду викликає дискусії серед дослідників, внаслідок чого відсутня загально визнане трактування зазначеного феномену. Зокрема, звертається увага на співвідношення між категоріями «публічний інтерес» та «публічні зобов'язання» з приводу можливості реалізації публічних інтересів засобами приватного права, за межами адміністративно-правових положень [3].

У рамках обговорення порушеного питання у науковій літературі зазначається, що публічне адміністрування є регламентованою законодавчими та іншими нормативно-правовими актами системною, організуючою, владно-розпорядчою діяльністю державних органів влади і місцевого самоврядування, що спрямовується на упорядкування їх організаційної структури, підготовку, планування, розробку і практичну реалізацію рішень управлінського характеру, організації діяльності апарату управління, здійснення документального, кадрового, інформаційного та психологічного забезпечення їх діяльності, що має на меті досягнення суспільно корисних цілей, створення і діяльності конкретного суб'єкта адміністрування. Проте, з точки зору О.Б. Зіборєвої, запропонований підхід дещо обмежив соціальне значення публічного адміністрування як форми діяльності, що спрямовується на забезпечення досягнення соціально значимих цілей. Автором трактується досліджувана категорія в якості такої, що охоплює лише управлінські і забезпечувальні процеси у загальній системі органів публічного адміністрування. Досягнення суспільно корисних цілей напряму залежить від досконалості організації зазначених процесів, проте

первинним елементом у процесі розуміння сутнісних характеристик публічного адміністрування виступає не узгоджена взаємодія між конкретними чиновниками, а виключно соціально значимих цілей, досягнення яких є необхідним для переважної кількості населення [4, с. 222].

Суб'єктами публічного адміністрування є держава в особі уповноважених органів влади, місцевого самоврядування, інших установ і закладів, які не належать до будь-яких інших гілок влади. Отже, суб'єктами публічного адміністрування є органи влади, установи, підрозділи апарату управління чи посадові особи, якими здійснюється розробка та ухвалення державно-управлінських рішень щодо здійснення керуючого впливу на підпорядковані об'єкти управління чи регулювання окремих процесів і відносин у різноманітних сферах суспільної діяльності [5, с. 614; 6, с. 65].

Реалізація функцій у сфері волонтерської діяльності органами виконавчої влади провадиться відповідно до положень Закону України «Про волонтерську діяльність». Так, згідно із статтею 3 зазначеного акту, реалізація державної політики у сфері волонтерської діяльності провадиться Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, на який повноваження щодо реалізації державної політики у сфері волонтерської діяльності, іншими органами державної влади у межах наданих їм повноважень. Серед ключових завдань Кабінету Міністрів України у сфері волонтерської діяльності законодавцем визначено наступні: реалізація внутрішньої державної політики та виконання положень національного законодавства; розробка державних цільових програм у сфері волонтерської діяльності; спрямування та координація роботи центрального органу виконавчої влади, на який покладено повноваження щодо реалізації державної політики у сфері волонтерської діяльності, а також інших органів виконавчої влади з питань реалізації політики держави і цільових програм у досліджуваній сфері [7].

Варто зауважити, що у сфері здійснення публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності Кабінет Міністрів України характеризується не значною активністю, у тому числі й з питань розробки підзаконних нормативних актів. Проте, після першого факту збройної агресії росії проти України у 2014 році, що супроводжувалося анексією Криму та окупацією частини Донецької і Луганської областей, Кабінетом Міністрів України прийнято окремі нормативні акти, що стосуються волонтерської діяльності. Так, положеннями Порядку здійснення публічного збору благодійних пожертв для забезпечення бойової, мобілізаційної готовності, боєздатності та функціонування Збройних Сил України встановлено, що організація збору пожертв може провадитися особами, які уповноважені діяти від імені волонтерської чи благодійної організації, у тому числі й на підставі нотаріально посвідченої довіреності керівника такої організації, чи від власного імені на користь відповідної організації [8].

Додатково, постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження структури військового резерву людських ресурсів» врегульовано окремі аспекти надання спеціального правового статусу та соціальної підтримки волонтерам, їх родинам, які здійснюють діяльність на територіях ведення бойових дій [9]. У випадку загибелі чи отримання волонтером інвалідності через поранення, що отримано безпосередньо під час зайняття волонтерською діяльністю на територіях ведення бойових дій, законодавцем передбачено гарантії надання його сім'ї одноразової грошової виплати [10].

Серед суб'єктів публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності провідне місце займає Міністерство соціальної політики України як центральний орган виконавчої влади, на який покладено реалізацію повноважень у досліджуваній сфері. Так, у відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про волонтерську діяльність», на Міністерство соціальної політики України покладено виконання наступних завдань: забезпечення реалізації політики держави у сфері волонтерської діяльності; реалізація заходів, спрямованих на популяризацію та розвиток волонтерської діяльності, у тому числі й шляхом поширення інформації про волонтерство; сприяння громадським організаціям у їх діяльності, спрямованій на розвиток волонтерства; поширення відомостей про стан реалізації регіональних і галузевих програм підтримки і заохочення волонтерської діяльності; оприлюднення на своєму офіційному веб-порталі відомостей про організації, які залучають до своєї діяльності волонтерів, у тому числі й окремі установи й організації, іноземних громадян, осіб без громадянства для зайняття волонтерською діяльністю на території України; сприяння у провадженні міжнародного співробітництва у сфері волонтерської діяльності, поширення та узагальнення практики роботи у досліджуваній сфері [6]. Вищевказані законодавчі норми знайшли своє відображення й у пп. 1, 77, 78, 79, 80, 81, 82 п. 3 Положенні про Міністерство соціальної політики України [11].

Варто зауважити, що Міністерство соціальної політики України виступає в якості одного з ключових елементів загального державного механізму публічного адміністрування волонтерської діяльності, що сприяє вирішенню комунікативних проблем у процесі взаємодії між окремими волонтерськими організаціями, групами волонтерів з різноманітними органами публічної влади. З метою вирішення існуючих проблем та реалізації поставлених завдань, було створено Раду координації роботи щодо надання волонтерської та благодійної допомоги при Міністерстві соціальної політики України. Рада має статус постійно діючого дорадчого органу Міністерства соціальної політики України, створеного з метою забезпечення взаємодії між органами державної влади та волонтерськими організаціями [12].

Окремі повноваження публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності покладено на Міністерство юстиції України, його структурні та територіальні підрозділи. Відповідно до Положення про Міністерство юстиції України, на нього покладається реалізація наступних повноважень у сфері волонтерської діяльності: забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері державної реєстрації благодійних та волонтерських організацій; здійснення нормативного, методологічного, інформаційного забезпечення та контролю за діяльністю у сфері державної реєстрації благодійних і волонтерських організацій; шляхом використання порталу електронних сервісів, здійснення забезпечення доступу до інформації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Єдиного реєстру громадських формувань; Реєстру громадських об'єднань, Реєстру символік громадських об'єднань [13].

Важливе місце у системі суб'єктів публічного адміністрування волонтерської діяльності займають Міністерство фінансів України, повноваження якого врегульовано Положенням про Міністерство фінансів України [14], та Державна податкова служба, яка у своїй діяльності керується постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» [15]. Окрім цього, відповідно до Порядку формування та ведення Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, саме на Державну податкову службу України покладено повноваження щодо формування та ведення зазначеного реєстру [16]. Так, на Міністерство фінансів України та Державна податкова служба виконує наступні завдання: здійснює контроль за додержанням податкового і фінансового законодавства у сфері волонтерської діяльності; реалізація заходів запобігання порушенням фінансового і податкового законодавства; присвоєння громадським, у тому числі й волонтерським, організаціям ознак неприбутковості та їх включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій; ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій [14; 15].

Залежно від особливостей і сфер провадження волонтерської діяльності до процесу публічного управління волонтерської діяльності можуть залучатися й інші відомості. Зокрема, важливу роль у сфері публічного управління волонтерської діяльності відіграють державні адміністрації. Так, у відповідності до положень Закону України «Про місцеві державні адміністрації» вони виконують наступні функції: сприяння роботі громадських організацій у напрямку проведення перевірки, підготовки та розгляду питань, які віднесено до компетенції місцевих державних адміністрацій; правом вимоги та отримання відповідної статистичної інформації та інших даних від громадських об'єднань; виконання статутних завдань та забезпечення дотримання законних прав та інтересів громадських організацій, враховуючи публічні інтереси [17].

У сучасних умовах військового стану важливу роль у сфері публічного адміністрування волонтерської діяльності відіграють громадські (благодійні) організації, які виступають в якості одного з елементів громадянського суспільства і демократичної держави, відповідальних за практичну реалізацію соціальної політики. Діяльність громадських об'єднань спрямована на реалізацію наступних функцій: проведення соціологічних досліджень щодо актуальних питань у сфері волонтерської діяльності; здійснення моніторингу, у тому числі й у соціальних мережах, проблем та пропозицій окремих громадських структур та індивідів; забезпечення поширення інформації про волонтерську діяльність; проведення просвітницької роботи з питань необхідності популяризації волонтерської діяльності в Україні; взаємодія з органами місцевої влади та самоврядування у сфері волонтерської діяльності; консультаційна діяльність із представниками громадськості з питань реалізації державної соціальної політики та сприяння розвитку волонтерського руху; практична реалізація громадських ініціатив з питань розвитку волонтерства, меценатства і благодійництва [18].

Висновки. Отже, проаналізувавши особливості суб'єктного складу публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності в Україні, ми прийшли до наступних висновків.

Суб'єктами публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності є система органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також громадські об'єднання, які, у відповідності до покладених на них функцій і завдань, враховуючи норми адміністративного права, реалізують визначені на законодавчому рівні виконавчо-розпорядчі повноваження щодо створення умов для повноцінної, безперешкодної та ефективної діяльності волонтерів.

Серед суб'єктів публічного адміністрування у сфері волонтерської діяльності ми виділяємо: Кабінет Міністрів України на найвищому рівні; окремі міністерства та відомості на середньому рівні (Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, Державна податкова служба тощо); місцеві державні адміністрації на місцевому рівні; громадські та благодійні організації на локальному рівні. Кожен із визначених суб'єктів публічного адміністрування волонтерської діяльності реалізують виконавчі-розпорядчі повноваження, сприяючи повноцінній, безперешкодній та ефективній діяльності волонтерів, починаючи від формування державної політики до практичної реалізації статутних завдань окремої волонтерської організації.

Список використаних джерел:

1. Вашкович В.В. Посібник волонтера / В.В. Вашкович, О.Ю. Василенко, Т.О. Карабін, Я.В. Лазур, В.В. Манзюк, В.М. Рошканюк. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 88 с.
2. Вашкович В.В. Генеза волонтерства як суспільного явища та його правове відмежування від суміжних категорій. *Правова держава*. № 28. 2017. С. 39–44.
3. Kasianenko L., Shopina I., Karmalita M., Muliavka D. Interest in the context of tax relations: traditional approach and trends of tax management development. *Juridical Tribune (Tribuna Juridica)*. 2020. No 10(1). С. 56–68.
4. Зіборєва О.Б. Поняття та ознаки публічного адміністрування. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. № 64. 2021. С. 220–223.
5. Енциклопедія державного управління: у 8 т. /наук.- ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк та інші. Київ : НАДУ, 2011. Т. 1: Теорія державного управління / наук.-ред. Колегія: В.М. Князєв та ін.. 2011. 748 с.
6. Сукманова О.В. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування охорони права власності в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. № 33. 2018. С. 64–67.
7. Про волонтерську діяльність : Закон України № 3236-VI від 19.04.2011 року. *ВВР*, 2011, № 42, ст. 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
8. Про затвердження Порядку здійснення публічного збору благодійних пожертв для забезпечення бойової, мобілізаційної готовності, боєздатності та функціонування Збройних Сил України : Постанова Кабінету Міністрів України № 451 від 30.06.2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/451-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
9. Про затвердження структури військового резерву людських ресурсів : Постанова Кабінету Міністрів України № 607 від 12.11.2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/607-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
10. Деякі питання виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації та/або іншої країни проти України, бойових дій та збройних конфліктів : Постанова Кабінету Міністрів України № 604 від 19.08.2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/604-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
11. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України : Постанова Кабінету Міністрів України № 423 від 17.06.2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.11.2023).
12. Про затвердження Положення про Раду з координації роботи щодо надання волонтерської та благодійної допомоги при Міністерстві соціальної політики України : Наказ Міністерства соціальної політики № 516 від 18.05.2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0649-15#Text> (дата звернення: 12.11.2023).
13. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України № 228 від 02.07.2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.11.2023).

14. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : Постанова Кабінету Міністрів України № 375 від 20.08.2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.11.2023).

15. Про Державну податкову службу України та Державну митну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України № 227 від 06.03.2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.11.2023).

16. Про затвердження Порядку формування та ведення Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1471-14#Text> (дата звернення: 14.11.2023).

17. Про місцеві державні адміністрації: Закон України № 586-XIV від 09.04.1999 року. ВВР, 1999, № 20–21, ст. 190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення: 14.11.2023).

18. Гуменюк І.Я. Волонтерська діяльність як суб'єкт соціальної роботи з ВПО. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/28548/1/Humeniuk_Petryshyn.pdf (дата звернення: 19.11.2023).

УДК 342.922:351.746

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.4.18>

ДАШКОВСЬКА А.В.

ДОСВІД ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ ЩОДО ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

EXPERIENCE OF FOREIGN STATES REGARDING PUBLIC ADMINISTRATION IN THE SPHERE OF NATIONAL SECURITY AND DEFENSE

Актуальність статті полягає в тому, що на сьогоднішній день законодавче забезпечення діяльності суб'єктів владних повноважень, що забезпечують її безпеку, необхідним правовим інструментарієм на основі демократичних принципів функціонування правової держави в Україні здійснено у повному обсязі. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки та обороноздатності відповідає світовим демократичним стандартам, але, безумовно, потребує систематичного оновлення та вдосконалення, оскільки феномен національної безпеки та обороноздатності настільки складний, багатогранний, динамічний і суперечливий, що потребує періодичного науково-обґрунтованого коригування законодавства. Метою статті є спроба комплексного аналізу іноземних держав щодо публічного адміністрування у сфері національної безпеки і оборони та визначення пріоритетних напрямків його впровадження. У статті визначається, що процес забезпечення національної безпеки конкретної держави полягає у своєчасному виборі та застосуванні суб'єктами, які здійснюють таку діяльність, відповідних форм та методів використання своїх можливостей для захисту життєво важливих інтересів країни від потенційних небезпек або тих, що вже стали реальними, внутрішніх чи зовнішніх загроз відповідно до загальноновизнаних норм міжнародного права та національного законодавства. Незважаючи на процеси уніфікації законодавства та імплементації міжнародних норм, забезпечення національної безпеки держави здійснюється у суворій відповідності з національним законодавством та політичними цілями та